

Pozdrav na zahájení teologické konference, čtvrtek dne 9.4.2015

Ing. Daniel Fajfr, M.Th., předseda Ekumenické rady církví v ČR

Daniel Fajfr je kazatelem Církve bratrské, v současné době předseda Rady Církve bratrské a předseda Ekumenické Rady církví v ČR. Vyučuje na Evangelikálním teologickém semináři v Praze.

Milé sestry, bratři, přátelé!

Jsem rád, že vás mohu pozdravit jménem církví sdružených v Ekumenické radě církví. Jde o pestré společenství třinácti církví. Stejně tak pestrý je pohled na život a odkaz Mistra Jana Husa.

Je vůbec zajímavé, jak se církve ER vztahují k osobě Mistra Jana. Jedna církev má jeho jméno přímo v názvu, pro některé bude asi překvapující, že dvě církve mají Husa dokonce mezi svými svatými (Pravoslavná a Starokatolická), ostatní s různým důrazem připomínají jeho odkaz. Jedna z církví se přičinila o to, aby na přelomu 19. a 20. byl v Husinci vedle katolického kostela založen první protestantský sbor tehdejší Svobodné reformované církve, s modlitebnou přímo na dvoře jeho rodného domku.

Kdyby byla vyhlášena anketa o největšího velikána českých dějin mezi lidmi žijícími mimo území naší republiky, mám za to, že by mezi prvními figuroval Jan Hus. Alespoň se mi to tak jeví, když trochu cestuji a setkávám se s lidmi, kteří se snaží dát Česko do nějaké dějinné souvislosti.

V pohledu na život a dílo Jana Husa je třeba vycházet ze skutečnosti, že jsme se narodili do rozdělené církve. Myslím si, že právě osoba Jana Husa odráží něco z oné nesnadnosti ekumenického dialogu. Jsem optimista, pokud se jedná o duchovní jednotu mezi církvemi, neboť ta stojí na Ježíši Kristu. A Mistr Jan byl člověk milující Krista, což dnes nikdo z křesťanů nezpochybňuje. Co se týká systematické teologie, eklesiologie, konfesijního vymezení, interpretace církevních dějin, zde musíme ujít ještě kus cesty. Přesto si nemyslím, že v této věci můžeme být všichni zajedno, neboť cílem není, abychom si všichni sedli do stejných kostelních lavic, spojeni stejnou konfesí, ale abychom byli skutečně jedno v Kristu. Takže zápas o Jana Husa po 600 letech je vlastně skutečná a velmi praktická forma ekumenického rozhovoru. V 15. století se církev na Husovy rozdělila. Ve 21. století nás Husova osobnost naopak vede ke společnému rozhovoru.

Chtěl bych krátce zmínit 3 rysy Husovy osobnosti, které jsou nadčasové a v dnešní době tolik potřebné.

1. Integrita osobnosti. To, co dnes oslovuje naši sekulární společnost, nejsou otázky věroučné, které hýbaly tehdejší církví, ale síla příkladu Husovy osobnosti, věrnost poznané pravdě, a jeho morální integrita, kterou museli uznat i jeho odpůrci. A právě tento rys z něj činí velikána českých dějin.

Jan Hus měl obrovskou vnitřní svobodu, podřízenou svému svědomí, které odmítal potlačit. Proto jeho zápas o to zůstat věrný svému přesvědčení, může inspirovat a oslovovat i nás, pragmaticky smýšlející generaci, pro kterou je dobré to, co přináší úspěch a zisk, a to co nám vyhovuje. Nehledě na to, jakým způsobem toho dosahujeme. Husův odkaz není moralizující, je inspirující. Vzbuzuje naději, že těm, kterým byla dána do rukou politická moc, vliv, finanční zdroje, bude Husův příklad morální síly a integrity, zářit nad slunce jasněji.

2. Hus jako kazatel. Kázání jako literární útvar založený na výkladu biblického textu a jako charisma, kterým je nositel obdařen, má schopnost oslovit jak prostého a neučeného člověka se základním vzděláním, tak intelektuála. Hus, rektor Karlovy univerzity, akademik, kázal v univerzitní Betlémské kapli tak, že mu obyčejní lidé i ti nejchudší rozuměli. To, co dnes církev potřebuje, jsou kazatelé evangelia, jako byl Mistr Jan. Přál bych si, aby 600. výročí betlémského kazatele také oslovilo a inspirovalo mladé lidi ke studiu teologie s touhou být kazateli Kristova evangelia.

3. To třetí, co nemohu nepřipomenout je jeho zápas o pravdu. Ne o svobodu, jak se dnes upřednostňuje. Hus dal přednost pravdě před svobodou. To je projev biblického myšlení. Když Ježíš mluví o svobodě, pak má na mysli tu vnitřní vyplývající z poznání pravdy. Ne tu vnější. Dnešní, velmi silný důraz na svobodu člověka a na svobodné prostředí, ve kterém se člověk pohybuje, někdy upozaduje to, co Bible upřednostňuje – tj. spravedlnost, právo a pravdu. V tomto jde Hus v Ježíšových stopách a je nám vzorem. Je nezpochybnitelné, že právě onou pravdou byl pro Husa sám Kristus. V tomto zápase o pravdu nás může znovu a znovu povzbuzovat jeho známá věta - pravda vítězí, i když na čas poražena bývá. Jak ostatně potvrzuje naše nedávná historie, když pod prezidentskou vlajkou s nápisem Pravda vítězí, seděl ve svém úřadě nejen Masaryk a Havel, ale i Gottwald, Novotný, Husák.

Konečně pro „všechny věrné křesťany“, jak oslovoval své posluchače, má Husův odkaz trvale sjednocující význam, a totiž jeho odvolání se k samotnému Kristu. Jan Hus svůj spor vložil do Kristových rukou. Pro něj byla tato skutečnost nadějí a posilou ve chvílích nejtěžších. Tímto upřením se k Boží nadčasovosti, je Husův příběh nadějí a posilou pro každého z nás. Tedy nejen pro křesťany. Mistr Jan Hus má sympatie našich sekulárních občanů a to je velmi pozitivní pro sdílení Kristova evangelia i dnes.

Přeji vašemu kongresu pěknou tvůrčí atmosféru, aby se z vašich rozhovorů a přemýšlení vyklubalo něco nového, inspirativního, vpravdě husovského.

Děkuji za pozornost.